

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-111/25-L
Sp. zn. ČŠIL-S-22/25 L

Název	Dětský domov, Jablonné v Podještědí, Zámecká 1, příspěvková organizace
Sídlo	Zámecká 1, 471 25 Jablonné v Podještědí
E-mail	v.faltynek@ddjablonnevp.cz
IČO	49 864 351
Identifikátor	600 028 836
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Faltýnek
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Jablonné v Podještědí 1, Jablonné v Podještědí
Inspekční činnost na místě	11. 2. 2025 – 13. 2. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků poskytovaného vzdělávání dětským domovem a zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova (dále ŠVP), jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Dětský domov Jablonné v Podještědí, příspěvková organizace (dále „zařízení“, „domov“ nebo „DD“), vykonává činnost dětského domova a školní jídelny.

Zařízení s nejvyšším povoleným počtem 48 lůžek eviduje k termínu inspekční činnosti 35 dětí v pěti rodinných skupinách (z toho pět dětí předškolního věku navštěvuje mateřskou školu, 20 dětí plní povinnou školní docházku, dva studující střední školu a osm střední odborné učiliště). Z celkového počtu bylo evidováno 10 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Informace o zařízení jsou publikovány prostřednictvím výročních zpráv a na webových stránkách dětského domova (<https://ddjablonnevp.cz/>).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel zařízení zpracoval koncepci DD na období 2024 – 2030, ve které jsou zakomponovány dlouhodobé úkoly a transformační záměry školského zařízení, průběžně jsou dílčí úkoly uváděny do praxe.

V rámci své funkce uplatňuje své dlouhodobé odborné a řídicí zkušenosti s důrazem na rozvoj vzájemné důvěry a spolupráce všech pedagogů a zaměstnanců. Některé organizační a kontrolní pravomoci účelně delegoval na vedoucí vychovatelku, sociální pracovníci a vedoucí školní jídelny. Společně zajišťují plánování a organizaci zařízení, vhodně vytvářejí podmínky pro rozvoj pozitivních vztahů mezi zaměstnanci a dětmi.

Plán kontrolní a hospitační činnosti je vhodně nastaven a dostatečně vykonáván. Závěry z hospitační činnosti jsou projednávány individuálně i na jednání pedagogické rady. Jejich frekvence je přiměřená vzhledem k potřebám a k řešení aktuálních situací jednotlivých rodinných skupin a zejména naléhavého stavu dětí. Spoluspráva dětí v DD pracuje příležitostně. Organizační zajištění denních služeb vychovatelů je funkční.

Pedagogický sbor je stabilní, dochází k přirozené obměně pedagogických pracovníků, většina z nich je kvalifikovaná. Nově nastupujícím a začínajícím pedagogickým pracovníkům je věnována dostatečná podpora ze strany ředitele zařízení nebo vedoucí vychovatelky. V současnosti žádný ze zaměstnanců DD neprošel psychoterapeutickým či sebezkušenostním výcvikem, což je vhodná příležitost pro další práci s dětmi. Supervize externím pracovníkem v zařízení není vedením zařízení dlouhodobě poskytována, pedagogickým pracovníkům tak chybí možnost konzultace, podpory či zpětné vazby k jejich práci. Stálé pozice psychologa nebo etopeda nejsou doposud obsazeny, což vzhledem ke skutečnosti, že zařízení přijímá děti i s psychiatrickými potížemi a poruchami chování, není optimální. Jejich zavedení by přispělo k ucelenosti poskytovaných služeb v rámci péče o děti a ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Hospodaření zařízení umožňuje zajištění plynulého chodu organizace v oblasti provozu i výchovného procesu. Pomocí neinvestičních i investičních dotací, získáváním účelových i neúčelových darů se daří postupně zlepšovat prostředí domova jeho renovace, modernizace i materiální podmínky, což má nesporně pozitivní vliv v oblasti výchovy dětí.

Zařízení disponuje prostornými objekty (zámeckým areálem s rozlehlou zahradou, oranžérií a strážním domkem). V současné době je zařízení účastníkem přípravy projektu, který je zaměřen na transformaci péče o děti v dětských domovech. Cílem je eliminace vlivu ústavní kultury na životy dětí tak, aby se výchova podobala výchově v běžné rodině. Rodinné

skupiny DD jsou společné pro dívky a chlapce, věkovým složením různorodé, což odpovídá skladbě běžných rodin, sourozenci jsou obvykle zařazeni do stejných rodinných skupin. Příjemné prostředí rodinných skupin napomáhá příznivé atmosféře v zařízení. Všechny prostory jsou esteticky upravené, průběžné zlepšování materiálních podmínek zařízení má pozitivní vliv na kvalitu výchovně vzdělávací činnosti zařízení. Většina rodinných skupin nedisponuje kuchyňským koutem, mají však společnou místnost, která slouží jednotlivým skupinám k vaření. Ložnice a prostorné klubovny jsou vhodně přizpůsobeny k mimoškolním aktivitám, hrám i přípravě na vyučování. Venkovní prostory rozlehlé zahrady jsou smysluplně využívány pro náplň volného času dětí a ke společným setkáváním. Zařízení je dostatečně vybaveno pro sportovní účely (kola, lyže apod.).

Ředitel zařízení vnímá bezpečnost a ochranu zdraví dětí jako neustále se vyvíjející proces s analyzováním a hodnocením možných bezpečnostních rizik, vede pracovníky a skrze ně pak děti k bezpečnému chování s ohledem na jejich věk, prostředí a podmínky k zajištění fyzického bezpečí nejen při výchovně vzdělávacím procesu, ale i při běžných činnostech a životních situacích.

Školní stravování s celodenním provozem je pro děti zajištěno ve vlastní školní jídelně, která dětem připravuje stravu po celý týden. Pro posílení správných stravovacích návyků a osvojování práce s kuchyňským náčiním si děti v některých volných dnech připravují jídlo samy ve společné kuchyňce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program klade zejména důraz na přípravu dětí na odchod ze zařízení a jejich následný samostatný život. Vzdělávací a výchovné strategie se zaměřují zejména na dosahování a udržování životní spokojenosti dětí, rozvoj jejich talentu, nadání a podporování kontaktu s rodinou. Od předchozí inspekční činnosti došlo ke zlepšení v plánování týdenních programů činnosti a propojenosti programů rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“). Každému dítěti je přidělen klíčový pracovník, který s dítětem většinou již v průběhu adaptačního období pracuje na stanovení cílů individuálního PROD v souladu s aktuálními potřebami dítěte.

Aktivity vhodně vycházely z týdenního programu výchovně vzdělávací činnosti, který navazoval na PROD. Jeho vyhodnocení probíhá dvakrát za rok, děti se k němu mohou vyjadřovat. Aktivity vázané na cíle dětí v PROD či obecně ve školním vzdělávacím programu DD byly smysluplně nastaveny, vycházely z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, náležitě podporovaly komunikaci, rozumové schopnosti, pracovní dovednosti a přípravu dětí na samostatný plnohodnotný život.

Sledované vzdělávací činnosti dětí v odpoledních hodinách probíhaly většinou v klidné atmosféře vzájemné důvěry. K rozvoji sociálních kompetencí dětí používali pedagogové široké spektrum výchovných metod. Během inspekční činnosti byl zvýšený počet nemocných dětí, z tohoto důvodu probíhalo zejména účelné střídání společné práce s individuální prací. Děti měly dostatečný časový prostor i k relaxaci formou různých her či spontánních činností. Pozornost byla také věnována osvojování správných pracovních návyků všemi dětmi, což společně se zaměřením aktivit na posilování vzájemných vztahů představovalo dobrý základ pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Při přípravě dětí do školy vychovatelé zařazovali individuální i skupinové formy práce a ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh. Převažovaly dovednostní i praktické metody, dařila se spolupráce i vzájemná komunikace. Vychovatelé oceňovali snahu dětí, respektovali jejich tempo. Zařízení vhodně sleduje pokroky dětí s potřebou podpůrných opatření.

Příkladná je nabídka interních kroužků zařízení, kam děti rády docházejí (keramika, šití, vaření a sportovní aktivity), DD také zprostředkovává prostřednictvím dalších externích odborníků různé expresivní techniky nabízené dětem pro účely relaxace, zklidnění tenze aj, jako je například arteterapie, muzikoterapie, terapie pískem, aromaterapie apod.

Pravidelná nabídka aktivit zařízení je zpestřována různými pobyty s dětmi mimo zařízení se sportovní tematikou, děti jsou též účinně podporovány v oblasti soutěží. Tím zařízení efektivně zapojuje děti do běžné interakční společnosti, zprostředkovává jim zdravé sociální kontakty s okolím a dále rozvíjí jejich základní gramotnosti i klíčové způsobilosti. Prvky sebehodnocení, které by vedly ke zvýšení zodpovědnosti dětí za své jednání, vychovatelé příliš nevyužívali.

Děti nastavená pravidla chování a jednání většinou dodržují, jak vyplynulo i z rozhovorů s nimi. Individuální příčiny dílčích či průběžných neúspěchů či selhání dítěte jsou analyzovány, pedagogičtí pracovníci informace vyhodnocují. Z rozhovorů s dětmi rovněž vyplynulo, že aktuálně nastavený systém děti akceptují, rozumí mu a mohou se k němu vyjadřit.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky výchovy a vzdělávání včetně následného přijímání účelných opatření k podpoře rozvoje osobnosti dětí se zabývá DD důsledně a věnuje jim řádnou pozornost, jsou na pedagogických radách projednávány. Zařízení taktéž cíleně sleduje pokroky dětí s potřebou podpůrných opatření. Pedagogové rodinných skupin se zúčastňují třídních schůzek v kmenových školách, konzultačních hodin, popřípadě využívají telefonický kontakt, což jim poskytuje zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření. Opatření ve výchově jsou dětem srozumitelná, vychovatelé je s nimi projednávají. Převahou kladných opatření ve výchově se daří podporovat žádoucí vzorce chování dětí a vhodně je motivovat.

Kromě kapesného, které je jim vypláceno v maximální výši stanovené právním předpisem, získávají děti osobní dary nebo např. finanční prostředky k uspořádání narozeninových oslav. Při rozhovorech se děti chovaly bezprostředně, vyjadřovaly se sebevědomě, přiměřeně věku a bylo patrné, že se v zařízení cítí bezpečně. Uváděly, že mají mezi zaměstnanci blízkou osobu, které se mohou svěřit, a že jejich případné podněty jsou řešeny. Oslovené děti v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt zde hodnotily pozitivně. Spokojenost dětí s pobytem v DD se mj. projevovala i pozitivní atmosférou, bezprostředním chováním dětí, jejich otevřeným způsobem komunikace při rozhovorech s inspekčními pracovníky. Útěkovost dětí ze zařízení je téměř nulová.

Prevence rizikového chování je funkčně a systematicky propojena s jednotlivými činnostmi domova a smysluplným využíváním volného času. V případě vzniku vážného projevu rizikového chování spolupracuje zařízení s odbornými specialisty a institucemi. Pro rozvoj osobnosti dětí jsou přínosné aktivity organizované domovem (sportovní výjezdy, výlety, dobrovolnictví, účast na sportovních soutěžích i kulturních vystoupeních).

Před odchodem dětí ze zařízení před dosažením zletilosti nebo ukončením středního vzdělávání s nimi vychovatelé a sociální pracovníci aktivně pracují, zařizují pro ně v případě potřeby ubytování. Příkladná je činnost DD v oblasti spolupráce s vnějšími partnery. Zapojením do projektu Dejme dětem šanci je mladým dospělým poskytnuto základní vybavení domácnosti. Dále úzce spolupracují s Domem na půl cesty, s nadací Terezy Maxové, díky tomu mohou děti zdarma získat např. řidičské oprávnění. Zařízení dostatečně podporuje při odchodu z DD věcnými dary i jednorázovým finančním příspěvkem. Děti či

mladí dospělí jsou před samotným odchodem z domova systematicky a s dostatečným předstihem připravováni na samostatný život. V době inspekční činnosti byl v zařízení smyslně využíván startovací byt pro jednu dívku studující střední školu.

Zákonní zástupci dětí jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím webových stránek zařízení, v případě zájmu také e-mailem nebo při návštěvách dětí či individuálních konzultacích. Většina dětí si po odchodu z DD najde zaměstnání a bydlení, část z nich se vrací do své rodiny. Některé děti si díky systematickému vzdělávání pobyt prodlužují, protože si chtějí rozšiřovat kvalifikaci. Všechny děti, které odejdou z domova do běžného života, nadále udržují kontakt se zařízením.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Vedení zařízení přijalo účinná opatření k většině zjištění z předchozí inspekční činnosti, zkvalitnilo se plánování výchovně vzdělávacích činností, bezpečnostní pracovníci byli nahrazeni asistenty pedagoga.
- Zapojení se do transformačního plánu deinstitucionalizace.
- Průběžné zlepšování materiálních podmínek.

Silné stránky

- Navázaná partnerství a aktivní spolupráce se sociálními partnery účelně podporují a rozvíjejí samostatnost a soběstačnost dětí a směřují k jejich přípravě na praktický život. Zvyšují tak jejich úspěšnost po odchodu z dětského domova. (1.5)
- Příjemná a téměř rodinná atmosféra, vstřícná komunikace zaměstnanců s dětmi a respektování jejich vztahových a emočních potřeb se projevuje mj. jejich téměř nulovou útekovostí ze zařízení. (3.2)
- Pestrá nabídka volnočasových aktivit kroužků vede ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu (4.2)
- Zařízení efektivně využívá širokou paletu expresivních technik (arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie, aromaterapie aj.). (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vzhledem k vysokému počtu přijatých dětí s psychiatrickými potížemi absentuje v zařízení dlouhodobě etoped nebo psycholog. (2.3)
- Zařízení dlouhodobě nevyužívá supervize prostřednictvím nezávislého odborníka. (2.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zřídit pozici odborného pracovníka (etopeda, psychologa) určeného pro práci s dětmi s poruchami chování, s psychiatrickými potížemi.
- Systematicky realizovat v dětském domově supervizi.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj.: ZL-21/23-Š z 31. 10. 2023, s účinností od 1. 12. 2023
2. Výpis z rejstříku škol na školských zařízení ze dne 11. 2. 2025
3. Vnitřní řád dětského domova, platný od 6. 10. 2023
4. Řád školní jídelny z 1. 1. 2024
5. Organizační řád dětského domova ze dne 1. 9. 2024
6. Provozní řád dětského domova ze dne 1. 9. 2024
7. Školní vzdělávací program Dětského domova Jablonné v Podještědí s platností od 1. 9. 2021
8. Koncepce rozvoje Dětského domova Jablonné v Podještědí 2024 – 2030
9. Výroční zpráva o činnosti zařízení za školní rok 2023/2024
10. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti za školní rok 2024/2025
11. Týdenní programy činnosti Dětského domova Jablonné v Podještědí za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
12. Školní matrika dětí, vzorek
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní roky 2023/2024 a 2024/2025
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti za školní roky 2023/2024 a 2024/2025
15. Záписы z provozních a pedagogických porad za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
16. Evidenční rozdělení dětí do rodinných skupin vedené k termínu inspekční činnosti
17. Seznam dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedený k termínu inspekční činnosti
18. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená k termínu inspekční činnosti
19. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení, vedená k termínu inspekční činnosti
20. Programy rozvoje osobnosti dětí (namátkový výběr) za školní roky 2023/2024 a 2024/2025, vedené k termínu inspekční činnosti
21. Knihy denní evidence, školní roky 2023/2024 a 2024/2025 vedené k termínu inspekční činnosti
22. Seznam dětí umístěných v Dětském domově Jablonné v Podještědí ze dne 11. 2. 2025
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekční činnosti

24. Souhrnná dokumentace k oblasti školního stravování
25. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Veitová, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

4. 3. 2025